

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

СТ А Н О В И Щ Е

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	553-18-51
Дата	17 / 09 2015 г.

14.21

Относно: Законопроект за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, № 502-01-66, внесен от Министерски съвет на 5 август 2015 г.

На заседание, проведено на 16 септември 2015 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове разгледа законопроект за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, внесен от Министерски съвет.

В заседанието на Комисията взеха участие г-н Томислав Дончев – заместник министър-председател по европейските фондове и икономическата политика, г-жа Малина Крумова - директор на дирекция „Системи за управление на средствата от Европейския съюз“ в Администрацията на МС, г-жа Добринка Кръстева - директор на дирекция „Програмиране на средствата от Европейския съюз“ в Администрацията на МС, както и г-н Иван Иванов и г-жа Мария Банева от същата дирекция.

I. Предложеният законопроект цели да преодолее съществуващата фрагментираност на нормативната уредба, засягаща управлението на европейските средства, както и да осигури необходимата устойчивост и предвидимост на регулаторната среда. Вносителите констатират, че досегашната уредба на ниво нормативни актове на Министерския съвет често не е в състояние да осигури адекватна правна регулация именно поради подзаконовия си характер.

В обхвата на законопроекта са включени Европейският фонд за регионално развитие, Европейският социален фонд, Кохезионният фонд, Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейският фонд за морско дело и рибарство. Целта на вносителя е да се създаде единна, предсказуема и ефективна нормативна рамка в Република България за управлението на средствата от тези фондове, която да е приложима както през програмен период 2014-2020 г., така и през следващите програмни периоди. В

мотивите, придружаващи законопроекта се посочва, че той е съобразен с действащото законодателство засягащо разходването на публични средства, по-конкретно със Закона за публичните финанси, Закона за обществените поръчки, Закона за вътрешния одит в публичния сектор, Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и др.

II. Законопроектът има характер на процесуален закон, разписващ основно административни производства. Структуриран е в пет глави, **Административно-наказателни разпоредби, Допълнителни разпоредби и Преходни и заключителни разпоредби.** В първата глава са изведени общите положения и принципите, на които се основава управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), а в глави от втора до пета са уредени както следва: националната институционална рамка за управление на средствата от ЕСИФ; редът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП); специални правила за определяне на изпълнител от бенефициента на БФП; правилата за верифициране и сертифициране на допустимите разходи и за извършване на плащанията и на финансовите корекции.

Стремежът на вносителя е да се запази вече създадената подзаконова уредба, така че да не се препятства излишно усвояването на средствата от ЕСИФ, както до приключването на програмен период 2007-2013 г., така и през започналия нов период 2014-2020 г. Също така е търсено и съхраняване на съществуващата национална институционална рамка, чрез засилване на наличния капацитет за координация, управление и контрол на средствата от ЕСИФ. Предвижда се заместник министър-председател или министър да отговаря за цялостната организация, включително за акредитацията на управляващите и сертифициращите органи. Той следва да бъде подпомаган от **Централното координационно звено (ЦКЗ)**, както и от постоянно действащите консултативни органи на правителството – **Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС (СКУСЕС)** и **Съвета за координация в борбата с правонарушенията при управлението на средствата от ЕСИФ (АФКОС)**. От своя страна ЦКЗ осигурява връзка и предоставя информация на ЕК, както и поддържа **Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕСИФ (ИСУН)**.

III. Особен акцент е поставен върху установяването на ясни административно-правни отношения между управляващите органи и бенефициентите. Предвидено е тези отношения да възникват въз основа на два различни института на административното право – административния договор, който е основната форма при предоставянето на БФП, и финансовите корекции, които се определят по основание и размер с индивидуален административен акт. Вносителят отразява в проекта на закон изискването на чл. 74 от Регламент (ЕС) №1303/2013, който гласи, че държавите-членки гарантират ефективната уредба за разглеждане на жалби във връзка с ЕСИФ. По този начин се урежда правото на защита на бенефициентите срещу актовете на административните органи съгласно чл. 120 от Конституцията на Република България. Същевременно, с оглед гарантиране на ефективността при усвояване на средствата от ЕСИФ и

минимизиране на риска от тяхната загуба, законопроектът предвижда някои особени правила по отношение на съдебния контрол върху административните актове, които дерогират общия ред на оспорване по АПК.

IV. Във връзка с проекта на закон, в КЕВКЕФ са постъпили становища от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), както и от Бургаския свободен университет (БСУ).

Сред препоръките на АИКБ са: преосмисляне на пропорционалните държавни такси при оспорване на индивидуалните административни актове; съкращаване на някои от сроковете по административното оспорване на актовете спрямо общите в АПК; по-бързо вземане на решенията относно финансовите корекции; оспорването следва да се извършва в съда по местоизпълнение на проекта или по седалище на изпълнителя; редакция на някои текстове, свързани с Комитетите за наблюдение и др.

От своя страна БСУ акцентира върху изменения не в проекта на ЗУСЕС, а в елементи от нормативната база, която се посочва в законопроекта и следва да се развие в бъдеще. Такива са:

- В чл. 23 на Законопроекта е посочено, че „Условията, редът и механизмът за функциониране на ИСУН, както и изискванията към структурата и съдържанието на въвежданата в тях информация по чл. 21, ал. 1 се уреждат с нормативен акт на Министерския съвет“ – в тази връзка е възможно междинното и крайно отчитане по проектите да става също по електронен път (подобно на подаването на проектните предложения), което да се отрази в съответния нормативен акт на МС.
- По отношение на „Структурният състав и изискванията към лицата, участващи в комисията, както и правилата на нейната работа“ чл. 33 (3) препраща към чл. 28, ал. 1, т. 1. („Министерският съвет определя с нормативен акт: 1. детайлни правила по прилагането на глава трета за съответния програмен период;), би могло да се разпише нивото на експертност и нужда от допълнително обучение на членовете на оценителни комисии, което на свой ред също да залегне нормативния акт на МС.

V. В допълнение, при разглеждането на законопроекта, КЕВКЕФ отправя следните препоръки за оптимизиране на някои текстове от законопроекта между първо и второ четене:

- в чл. 26, ал. 7, т.1 биха могли да се конкретизират случаите на промяна на утвърдените документи за кандидатстване, доколкото настоящата формулировка е доста обща;
- в чл. 27, ал. 6 може да се разсъждава за обособяване на прагове (минимални и/или максимални) на размера на държавните такси при оспорване на индивидуалните административни актове;
- може да се помисли доколко съществува възможност за преразглеждане на някои от сроковете, предвидени в законопроекта. На първо място, има ли капацитет за намаляване на срока от три месеца за оценка и класиране на

проектните предложения, посочен в чл. 33, ал. 2. На второ място, не е ли твърде дълъг срокът от 12 месеца за сключване на договор между бенефициент и изпълнител, посочен в чл. 39, ал. 4. и срокът от 12 месеца за прекратяване на финансирането в чл. 48, ал. 2. На трето място, постижимо ли е срокът за извършване на плащания от Управляващия орган към бенефициента (90 дни), предвиден в чл. 62, ал. 1, да бъде намален.

VI. В заключение, КЕВКЕФ приветства инициативата на вносителя за цялостен и устойчив във времето подход към нормативно регламентиране на управлението на средствата от ЕСИФ в България. Предвид високата значимост на европейските средства за социално-икономическото развитие на страната ни, Комисията подкрепя създаването на закон, който да урежда ефективно и ефикасно тази проблематика.

С оглед на гореизложеното и в резултат на проведеното гласуване, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове предлага (с 12 гласа „за” и 5 гласа „въздържал се”) на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, № 502-01-66, внесен от Министерски съвет на 5 август 2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО
ЕВРОПЕЙСКИ ВЪПРОСИ
И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ФОНДОВЕ**

СВЕТЛИН ТАНЧЕВ